

L'activitat humana a les muntanyes del Vallès

Per Salvador Elobet

En anomenar les muntanyes vallesanes, ens volem referir únicament a la part muntanyenca pròpiament dita, on els nuclis urbans són de poca importància i en quant a aglomeració urbana no tenen influència en la vida econòmica del terme municipal. Per tant, en aquest aspecte no considerarem muntanyenques les cases del nucli de Sant Feliu de Codines i Sant Llorenç Savall, malgrat els 440 metres; en canvi comptem com a muntanya, per exemple, Sant Bartomeu i Cèllecs, als 360 metres damunt del nivell de la mar. Aquesta contradicció aparent té fàcil explicació, car en la serralada de la Maresma, amb la seva petita altitud general, abunden les cotes baixes que, per la seva proximitat de la mar, en canvi, representen una bona alçada efectiva; al mateix temps, encara que les poblacions s'hagin situat, allí com als altres llocs, bon xic avall de la muntanya, amb tot, per la disposició de la serralada, no gaire abundant en turons i ramificacions, aquestes han quedat situades a un nivell inferior que el de moltes poblacions de les muntanyes del Nord i de l'Oest.

* * *

Essent l'alçada de les muntanyes que envolten el Vallès molt irregularment repartida i la contextura litològica o composició de les roques, i per tant del terreny, amb notables diferències en les diverses muntanyes, es comprèn que les condicions de vida vegetal i animal seran diferents en les distintes contrades i l'activitat humana serà igualment diversa i regida per les qualitats geogràfiques del terreny.

La serralada que parteix La Maresma del Vallès i va des de Sant Cugat per Montcada a Montnegre, és de construcció fonamentalment granítica, amb alçades que varien des dels 300 als 550 metres. L'antiguitat d'aquestes muntanyes, que ha permès una llarga i persistent erosió, els ha donat aquestes formes suaus i ondulades i ha produït en moltes bandes terrenys aptes per als cultius agrícoles.

El Montseny pròpiament dit, al Nord de la comarca, amb les seves formes esquerpes, la constitució predominantment pissarroca i granítica amb abundància de pòrfids i arenisques, amb els pics del Matagalls, Les Agudes i El Turó de l'Home, ultrapassant els 1,700 metres i les innumbrables estribacions de la muntanya que s'allarguen fins a Sant Celoni i Viladrau i per la part de migdia formen el Baix Montseny amb les seves ràpides vessants i turons entre els 1,000